

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea septembrie 2010 -

Acad. CAMIL MUREȘANU

1. Tematică generală
Societate, politică și cultură în Transilvania între 1800-1918
2. Teme speciale:
 - a. **Opere memorialistice și corespondență a fruntașilor români ardeleni în sec. XIX-XX (până la 1918)**
 - b. **Istoriografia în periodicele românești de după 1867**

Bibliografie:

- Gyémánt Ladislau, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania. 1798-1848*
- Bodea Cornelia, *1848 la români*
- Bodea Cornelia, *Fața secretă a mișcării pașoptiste române*
- Mitu Sorin, *Geneza identității naționale la români*
- Bocșan Nicolae, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat*
- Andea Avram, *Iluminism și modernizare în societatea românească*
- *Istoria Românilor*, vol. VII - 1 și 2 - (capitolele privitoare la Transilvania, între 1700-1918)
- Gelu Neamțu, *Procese politice de presă antiromânești din epoca dualismului austro-ungar*
- *George Bariț și contemporanii săi*
- Hitchins Keith, *The Romanian Nation and Movement in Transylvania*, 1962.
- Sigmirean Cornel, *Istoria formării intelectualității românești din Transilvania și Banat*
- Bănescu Gh., *Corespondența familiei Hurmuzaki cu George Barițiu*, Vălenii de Munte, 1912.
- Bocșan N., Leu V., *Revoluția de la 1848 în Transilvania memorialistică*, Cluj-Napoca, 2000.
- Hodoș Enea, *Din corespondența lui Bărnăuțiu*, Sibiu, 1944.
- Maior Liviu, *Avram Iancu. Scrisori*
- Moldovan Vasile, *Memorii*
- Oros Ioan, *Alias Rus, Memorii*
- Șaguna Andrei, *Memorii din anii 1846-1871*

Cluj-Napoca, septembrie 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea septembrie 2010 -

Conducător științific:

Prof. univ. C. S. I dr. NICOLAE EDROIU,
membru corespondent al Academiei Române

- I. Geneza societății medievale în spațiul românesc**
- II. Geneza statelor medievale românești (Întemeierea Țării Românești. Întemeierea Moldovei. Formarea Voievodatului Transilvaniei)**
- III. Instituții medievale românești (Domnia. Sfatul domnesc, al voievodului și principelui. Adunările țării. Organizarea administrativ-teritorială. Biserica)**
- IV. Comunitățile rurale din spațiul românesc în Evul Mediu și perioada premodernă**
- V. Caracteristicile principale ale culturii și artei medievale din Țările Române**
- VI. Liniile mari ale politicii externe ale Țărilor Române în Evul Mediu și perioada premodernă (sec. XIV-XVIII) și semnificația acesteia**
- VII. Istoria locală și microzonală**
- VIII. Izvoare ale istoriei României**
- IX. Evoluția heraldicii, genealogiei și sigilografiei în România**

Bibliografie I-IX:

Principalele lucrări referitoare la această tematică pot fi consultate în:

Istoria Românilor (Tratat), vol. III-VIII, București, Edit. Academiei Române, 2001-2003

Istoria Transilvaniei, vol. I-III, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2003-2008.

Bibliografia istorică a României, vol. VI-XI, București, Edit. Academiei Române, 1980-2007

Cluj-Napoca, 5 august 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE “GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE

pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea septembrie 2010 -

Cercetător științific I dr. SIMION RETEGAN

- I. **Viața politică a Transilvaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea**
- II. **Populația Transilvaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea**
- III. **Biserica greco-catolică din Transilvania în epoca modernă**

Bibliografie I:

- *Istoria Românilor*, Ed. Enciclopedică, București, 2001-2003 (Capitolele privind Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea).
- Netea Vasile, *Lupta românilor din Transilvania pentru libertate națională (1848-1881)*, București, 1974.
- Barițiu George, *Părți alese din Istoria Transilvaniei pe două sute de ani din urmă*, II-III, Sibiu, 1890, 1891.
- Bocșan Nicolae, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat (secolul al XIX-lea)*, Cluj-Napoca, 1997.
- Bocșan Nicolae, Lumperdean Ioan, Pop Ioan-Aurel, *Etnie și confesiune în Transilvania: secolele XIII-XIX*, Oradea, 1994.
- Hitchens Keith, *Conștiință națională și acțiune politică la românii din Transilvania (1700-1868)*, Cluj-Napoca, 1987.

Bibliografie II:

- Vladimir Trebici, *Demografie. Excerpta et selecta*, București, 1996.
- Ioan Bolovan, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice*, Cluj-Napoca, 2000.
- *Populație și societate. Studii de demografie istorică a Transilvaniei (secolele XVIII-XX)*. Coord. Ioan Bolovan și Corneliu Pădurean, Cluj-Napoca, 2003.
- *Transilvania în epocile modernă și contemporană. Studii de demografie istorică*. Coord. Ioan Bolovan, Cluj-Napoca, 2002.
- Sabin Manuilă. *Istorie și demografie*, Cluj-Napoca, 1995.
- Sorina Paula Bolovan, *Familia în satul românesc din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX*, Cluj-Napoca, 1999.

Bibliografie III

- Octavian Bârlea, *Metropolia Bisericii Române Unite proclamată în 1855 la Blaj*, în "Perspective", An X (1987), nr. 37-38.
- *Biserica Română Unită. Două sute cincizeci de ani de Istorie*, Madrid, 1952 (Reprint Cluj-Napoca, 1998).
- Iudita Călușer, *Episcopia Greco-catolică de Oradea. Contribuții monografice*, Oradea, 2000.
- I. Dumitru-Snagov, *Le Saint-Siège et la Roumanie moderne. 1850-1866*, Roma, 1982.
- Victor Bojor, *episcopii diezezei greco-catolice de Gherla, acum Cluj-Gherla*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 2002.
- Nicolae Bocșan, Camelia Vulea, *La începuturile episcopiei Lugojului*, Cluj-Napoca, 2003.
- Ana Victoria Sima, *O episcopie și un ierarh*, Cluj-Napoca, 2003.

Cluj-Napoca, septembrie 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea septembrie 2010 -

Cercetător științific I dr. GHEORGHE IANCU

I. Problematika minorităților naționale din România în plan central și local (1918-1940)

Bibliografie:

- Gheorghe Iancu, *Problema minorităților etnice din România în documente ale Societății Națiunilor (1923-1932)*, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2002;
- *Documente interne și externe privind problematika minorităților naționale din România, 1919-1924*. Volum editat de dr. Gheorghe Iancu, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2008;
- Mihai Iacobescu, *România și Societatea Națiunilor. 1919-1929*, București, 1988;
- Biró Sándor, *Nationalities Problem in Transylvania. 1867-1940*, New York, 1992;
- Viorica Boteni, *Les minorités en Transylvanie*, Paris, 1938;
- Silviu Dragomir, *La Transylvanie roumaine et ses minorités ethniques*, București, 1934;
- Virgil Pană, *Minoritățile etnice din Transilvania între 1918-1940*, Târgu Mureș, 1996.

Cluj-Napoca, septembrie 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea septembrie 2010 -

Cercetător științific I dr. GELU NEAMȚU

- I. Refugiați moldoveni și munteni în Transilvania la 1848**
- II. Cele trei Adunări Naționale de la Blaj din 1848**

Bibliografie I

- George Barițiu, *Din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, vol. II, Sibiu, 1890.
Silviu Dragomir, *Avram Iancu*, Edit. Științifică, 1965.
V. Cheresiesiu, *Adunarea Națională de la Blaj*, București, 1966.

Bibliografie II

- George Barițiu, *Din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, vol. II, Sibiu, 1890.
Silviu Dragomir, *Avram Iancu*, București, Edit. Științifică, 1965.
Liviu Maior, *1848-1849. Români și unguri*, București, Edit. Enciclopedică, 1998.

Cluj-Napoca, septembrie 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

**TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea septembrie 2010 -**

Cercetător științific I dr. SUSANA ANDEA

Tematica

**TRANSILVANIA, MOLDOVA ȘI ȚARA ROMÂNEASCĂ.
REALITĂȚI POLITICE, ECONOMICE ȘI SOCIALE
(SEC. XIV-XVII)**

**VIAȚA COTIDIANĂ ÎNTRE DE ZIDERAT ȘI REALITATE
(SEC. XIV-XVII)**

Bibliografia

- *Istoria românilor*, vol. IV-V, București, 2001-2003
- Andreescu Ștefan, *Restitutio Daciae. II. Relațiile politice dintre Țara Românească, Moldova și Transilvania în răstimpul 1601-1659*, București, 1989
- Andea Susana, *Transilvania, Țara Românească și Moldova. Legături politice (1656-1688)*, Cluj-Napoca, 1996
- Zaborovschi Virgil, *Istoria politicii externe a celor trei principate Țara Românească, Transilvania și Moldova de la asediul Vienei (1683) până la moartea lui Șerban Cantacuzino și suirea pe tron a lui Constantin Brâncoveanu (1688)*, București, 1925.

Cluj-Napoca, august 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea septembrie 2010 -

Cercetător științific I dr. LUCIAN NASTASĂ-KOVÁCS

Teme generale propuse

1) Identități etnice și confesionale în Transilvania (1867-1989).

Reprezentări, dinamică, politici publice, construcții identitare.

2) Etnicitate și confesionalitate în învățământul secundar transilvan (1867-1918).

3) Dimensiunile etnicității în evoluția conceptului de cetățenie în România modernă

4) Istoria elitelor și a corpului politic din România (1864-1947).

Mecanisme de formare și selecție a elitelor.

Bibliografie 1-4

- *Ethnic identity. Problems and prospects for the twenty-first century*, edited by Lola Romanucci-Ross, George A. De Vos, and Takeyuki Tsuda, Lanham, Md., AltaMira Press, 2006.
- Victor Neuman, *Neam, popor sau națiune*, București, Curtea Veche, 2004.
- Victor Neuman, *entația lui Homo Europaeus. Geneza spiritului modern în Europa Centrală și de Sud-Est*, București, Edit. Științifică, 1991
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.
- Maykel Verkuyten, *The social psychology of ethnic identity*, Hove, UK, New York, Psychology Press, 2004.
- Dumitru Suci, *Studii privind mișcarea națională a românilor din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Cluj, Editura Tribuna, 2004.
- Dumitru Suci, *Monarhia și făurirea României Mari 1866-1918*, Editura Albatros, București, 1997.
- *Identitate/Alteritate în spațiul cultural românesc*, volum îngrijit de Al. Zub, Iași, Edit. Universității „Al.I. Cuza”, 1996.
- *Studii istorice româno-ungare*, volum editat de Lucian Nastasă, Iași, Fundația Academică „A.D.Xenopol”, 1999.
- Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România (1918-1932)*, Cluj, Edit. Eikon, 2006.
- *Relații interetnice în România post-comunistă*, ed. Lucian Nastasă, Levente Salat, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000.
- E. Stănilescu, *Teorii sociologice ale educației*, Iași, Edit. Polirom, 1997.
- C. Cucoș, *Istoria gândirii pedagogice*, Iași, Editura Universității „Al.Cuza”, 1997.
- Florin Diac, *Istoria învățământului românesc modern*, vol. I-II, București, Edit. Oscar Print, 2004.
- Ch. Charle, *Les intellectuels en Europe au XIXe siècle. Essai d'histoire comparée*, Paris, Le Seuil, 1996.
- M.M. Compere, *L'histoire de l'éducation en Europe. Essai comparatif sur la façon dont elle s'écrit*, Berne, Peter Lang, 1995.

- 5) Etnicitate și confesionalitate în mișcarea socialistă românească (1870-1918).
- 6) Socialismul românesc până la primul război mondial: spre reformă sau revoluție?
- 7) Darwinism și socialism în spațiul românesc
- 8) Comunism și feminism. Comunismul românesc și feminismul radical
- 9) Feminismul în ideologia comunistă românească.
- 10) Comunismul în România și elita politică feminină

Bibliografie 5-10

- A.D. Xenopol, *Sociologia și socialismul*, în „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Literare”, seria II, tom 32, 1910.
- Constantin Titel Petrescu, *Socialismul în România, 1835-1940*, ed. II, cu un studiu introductiv de Nicolae Jurcă, București, Edit. Fundației Social-Democrate Constantin Titel Petrescu, 2003.
- Toader Ionescu, *Istoria gândirii economice din România, 1900-1944. Socialismul, solidarismul social-economic, liberalismul și neoliberalismul, țărănismul, cooperatismul, marxismul*, București, Editura Economică, 1996.
- Katherine Verdery, *Socialismul ce a fost și ce urmează*, trad. de Mihai Stroe, Iustin Codreanu ; îngr. ed. Alexandru Niculescu, Iași, Institutul European, 2002.
- M.J.S. Hodge, *Darwin Studies. A theorist and his theories in their contexts*, Farnham, Edit. Ashgate, 2009.
- St.K. Sanderson, *Evolutionism and its critics. Deconstructing and reconstructing an evolutionary interpretation of human society*, Boulder, London, Paradigm Publishers, 2007.
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.
- Ch. Charle, *Les intellectuels en Europe au XIXe siècle. Essai d'histoire comparée*, Paris, Le Seuil, 1996.

11) Istoria socio-politică a corpului diplomatic din România (1860-1918, 1919-1945).

Prosopografia ambasadurilor români în străinătate

12) Istorie și diplomatie din perspective relațiilor statale bilaterale

Bibliografie 11-12

- Leonid Boicu, *Din istoria diplomației europene. Anul 1859*, Iași, Institutul European, 1996.
- Georgiana-Margareta Scurtu, *Din istoria diplomației europene. Relațiile României cu Franța (1935-1938)*, București, Edit. Cartea Universitară, 2006.
- Vasile Docea, *Relații româno-germane timpurii*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- Vasile Docea, *Relații româno-germane. Studii istorice*, Cluj, Edit. Accent, 2003.
- N. Ciachir, *Diplomația europeană în epoca modernă*, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1984.
- C.Gh. Marinescu, *Diplomația României și tratatele internaționale privind minoritățile naționale*, Iași, Edit. Dosoftei, 2000.
- Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România (1918-1932)*, Cluj, Edit. Eikon, 2006.
- Andre Liebich, *Les minorites nationales en Europe Centrale et Orientale*, Geneve, Geong Editeur, 1997.
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.

13) Criminalitatea în societatea românească (1866-1918, 1920-1940, 1945-1989).

14) Vagabondajul în România (1866-1916).

15) Pedepsa capitală în Transilvania (1848-1918)

16) Caricatura transilvană în perioada interbelică.

Mentalități, practici artistice, finalități moralizatoare, exercițiu de artă contemporană, competiție și școli artistice.

Funcția sistemică și istoriografică a caricaturii. Istoria vizuală. Vocația artistică ca subversiune.

Bibliografie 13-16

- *Cahiers sur la femme et la criminalité*, publiés sous la responsabilité de Dimitri Kalogeropoulos, Paris, CNRS, 1979.
- *Mots de l'espace et conflictualité sociale*, sous la direction de Paul Bacot et Sylvianne Rémi-Giraud, Paris, Harmattan, 2007.
- Lucian Dărămuș, Lucian Nastasă, *Prostituția în Transilvania între cele două războaie mondiale*, în vol. *Condiția femeii în România secolului XX*, coord. Ghizela Cosma și Virgil Țărău, Cluj, Edit. Nereamia Napocae, 2002, p.83-102.
- *Histoire et criminalite de l'antiquite au XXe siecle. Nouvelles approches*, Actes du Colloque de Dijon-Chenove 3, 4 et 5 octobre 1991, sous la dir. de Benoit Garnot, Dijon, EUD, 1992.
- Laurent Baridon, *L'Art et l'Histoire de la caricature*, Paris, Citadelle & Mazenod, 2006.

Cluj-Napoca, septembrie 2010

INSTITUTUL DE ISTORIE “ GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMA
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2010-

Cercet. șt. I dr. STELIAN MÂNDRUȚ

Instituții de cercetare istorică în România postbelică (1948-1989).
Studiu de caz: Transilvania/Cluj

Bibliografie:

- Gabriel CATALAN, Instituții, practice și personalități la începutul sovietizării culturii și istoriografiei românești, în “Anuarul Institutului de Istorie “G. Barițiu”, 44, 2005, p. 439-462.
- Idem, Institutul de istorie și filosofie al Academiei RPR (1947-1950), în “Xenopoliana”, 6, 1998, nr. 3-4, p. 141-152.
- Adrian CIOROIANU, Dilemele mimetismului istoric. Episodul “Analelor Româno-Sovietice”(1946-1963), în Fațetele istoriei. Existențe, identități, dinamici. București, 2000, p. 591-610.
- Florin CONSTANTINIU, De la Răutu și Roller la Mușat și Ardeleanu. București, 2007.
- Eugen DENIZE; Cezar MÂȚĂ, România comunistă. Statul și propaganda(1948-1953). Târgoviște, 2005.
- Nicoleta IONESCU-GURĂ, Stalinizarea României. R. P. R. 1948-1950, transformări instituționale. București, 2005.
- Gheorghe I. IONIȚĂ, O viață, un destin. Istorii știute și neștiute. București, 2007.
- Bogdan IVAȘCU, Nașterea unei noi elite. Transilvania(1945-1953). Arad, 2008.
- Ioan LĂCUSTĂ, 1948-1952. Republica Populară și România. București, 2005.
- Andi MIHALACHE, Istorie și practici discursive în România democrat-populară. București, 2003.
- Gabriel MOISA, Istoria Transilvaniei în istoriografia românească. 1965-1989. Cluj-Napoca, 2003.
- Călin MORAR-VULCU, Republica își făurește oamenii. Construcția identității politice în discursul oficial în România, 1948-1965. Cluj-Napoca, 2007.
- Florin MÜLLER, Politică și istoriografie în România. 1948-1964. Cluj-Napoca, 2003.
- Ioan OPRIS, Istoricii și Securitatea. Vol. I-II. București, 2004.
- David PRODAN, Memorii. București, 1993.
- Stelian TĂNASE, Elite și societate. Guvernarea Gheorghe Gheorghiu Dej (1948-1965). București, 2006.
- Pavel ȚUGUI, Istoria și limba română în vremea lui Gheorghe Gheorghiu Dej. București, 1999.
- Florin ȚURCANU, Intelectualitate, istorie și memorie în România de la perioada interbelică la postcomunism. București, 2007.
- Ion ZAINEA, Cenzura istoriei, istoria cenzurată. Documente(1966-1972),. Oradea, 2006.
- Alexandru ZUB, Orizont închis. Istoriografia românească sub comunism. Iași, 2000.
- Idem, Clio sub semnul interogației. Idei, sugestii, figure. Iași, 2006.

Cluj, septembrie 2010